

Z żalem zawiadamiamy, że 27 kwietnia 2022 roku zmarła w Warszawie w wieku 95 lat

Stanisława ROZTROPOWICZ-SZKUBEL

Profesor nauk rolniczych.

Wybitny długoletni pracownik naukowy Oddziału w Jadwisinie należącym kolejno do
Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach,
Instytutu Ziemniaka w Boninie,
Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Radzikowie.

Śp. Profesor Stanisława Roztropowicz-Szkubel całą swoją 50-letnią pracę naukową poświęciła jednemu gatunkowi, jakim jest *Solanum tuberosum* czyli ziemniak jako gatunek rolniczy, a obecnie warzywo. Przez 27 lat od 1969 do 1996 roku, kierowała Oddziałem w Jadwisinie i jednocześnie Zakładem Uprawy Nawożenia i Mechanizacji, obecnie Zakład Agronomii Ziemniaka.

Śp. Profesor Stanisława Roztropowicz-Szkubel urodziła się 25 stycznia 1927 roku w miejscowości Plaszowa k. Beresteczka na Wołyniu jako jedna z czworga dzieci Natalii z domu Taborowskiej i Józefa Roztropowiczów. Jej dzieciństwo i pierwsze lata nauki w latach 30-tych XX wieku, a później w okresie II wojny światowej przypadły na tragiczne okoliczności historyczne, z jaką mierzyły się polskie rodziny na terenie Kresów Wschodnich naszego kraju. Profesor Stanisława Roztropowicz była żywym świadkiem dokonanej na Polakach i Żydach Rzezi Wołyńskiej oraz okupacji sowieckiej i niemieckiej tamtych terenów. Po zakończeniu wojny, wiosną 1945 roku rodzina Roztropowiczów wraz z 18-letnią córką Stanisławą przesiedlona została na ziemię odzyskane do Nidzicy na Mazurach.

Tu śp. Stanisława Roztropowicz-Szkubel ukończyła przyspieszony kurs gimnazjalny, a następnie liceum ogólnokształcące w Olsztynie. Egzamin dojrzałości zdała w 1948 roku i rozpoczęła studia na Wydziale Rolniczym Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, które ukończyła w 1953 roku.

Śp. Profesor Stanisława Roztropowicz-Szkubel już 1951 roku podjęła się pierwszej pracy naukowej w zespole profesora Mieczysława Bireckiego w Zakładzie Ziemniaka należącym do Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa (IUNG) z początkową siedzibą przy ulicy Rakowieckiej w Warszawie, następnie przeniesionym na ul. Krakowskie Przedmieście 66, a od 1957 roku z lokalizacją w Jadwisinie. Zmiany lokalizacyjne Zakładu Ziemniaka nie przeszkodziły w karierze naukowej śp. Stanisławy Roztropowicz. W latach 1959-1960 odbyła roczny staż naukowy w USA w Stanie Idaho, centrum uprawy ziemniaka. W 1963 roku uzyskała na SGGW stopień naukowy doktora nauk rolniczych na podstawie pracy doktorskiej pt. "Wpływ podkietkowania kłębów na wzrost i plony ziemniaków".

Kiedy Ośrodek w Jadwisinie stał się Oddziałem Naukowo-Badawczym nowo powstałego 1 sierpnia 1966 roku Instytutu Ziemniaka w Boninie, śp. Stanisława Roztropowicz-Szkubel zaangażowała się w kształtowanie nowego warsztatu badawczego oraz strategicznego programu naukowego dla tego ośrodka. Prowadziła badania podstawowe z zakresu fizjologii rozwoju i plonowania ziemniaka, współzależności zachodzącej między plonowaniem ziemniaka a układem naturalnych czynników środowiska glebowego i warunkami atmosferycznymi. Dużo czasu w swych badaniach poświęciła także odmianoznawstwu ziemniaka oraz interakcji genotypowo-środowiskowej, a także znaczeniu stosowanych zabiegów agrotechnicznych w kreowaniu jakości zbiorów ziemniaka. W swej pracy naukowej godziła prowadzenie badań podstawowych z jednoczesną aplikacją uzyskanych wyników badań do praktyki rolniczej.

W 1975 roku uzyskała jako samodzielny pracownik naukowy rolnictwa stopień naukowy docenta. W 1989 roku Rada Naukowa IUNG nadała Jej stopień doktora habilitowanego nauk rolniczych na podstawie oceny dorobku naukowego oraz złożenia kolokwium rozprawy habilitacyjnej pt. „Środowiskowe, odmianowe i nawozowe źródła zmienności składu chemicznego bulw ziemniaka”. W 1990 roku decyzją Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Lecha Wałęsy śp. Stanisława Roztropowicz-Szkubel otrzymała tytuł naukowy profesora zwyczajnego nauk rolniczych.

W latach 1970-1990 śp. Profesor Stanisława Roztropowicz-Szkubel była ogólnokrajowym koordynatorem badań nad ziemniakiem w zakresie agrotechniki. W program ten swym autorytetem potrafiła zaangażować zespoły naukowców wyższych uczelni rolniczych z Wrocławia, Lublina, Olsztyna, Szczecina, Warszawy, Krakowa, Siedlec, Poznania i Zamościa. W latach 1990-1996 śp. Profesor Stanisława Roztropowicz-Szkubel zaangażowała się w badania międzynarodowe nad opracowaniem i wdrożeniem w Polsce modelu uprawy, użytkowania, nasiennictwa oraz marketingu ziemniaka jadalnego i przydatnego do przetwórstwa dostosowanego do potrzeb gospodarki rynkowej. Efekty prowadzonych badań śp. Profesor Stanisława Roztropowicz-Szkubel opublikowała w 494 publikacjach ogółem, w tym 244 pracach o charakterze naukowym. Była także współautorem wielu książek i podręczników akademickich. Jej aktywność zawodowa nie ograniczyła się tylko do publikacji naukowych i popularno-naukowych. Przygotowywała i głosiła setki referatów

na konferencjach naukowych w kraju i za granicą. Była zapraszana wielokrotnie na konferencje, sympozja, Święta Ziemiaka oraz na szkolenia organizowane przez ośrodki doradztwa rolniczego.

Śp. Profesor Stanisława Roztropowicz-Szkubel była promotorem pięciu przewodów doktorskich, a także wykonała wiele recenzji prac doktorskich i habilitacyjnych. Była członkiem wielu międzynarodowych i krajowych organizacji oraz rad naukowych, m.in. członek Europejskiego Stowarzyszenia ds. Badań nad Ziemiakiem (EAPR) w którym pełniła funkcje kierownicze w Sekcji Agronomii Ziemiaka (1961-1999); członek rad naukowych: Instytutu Ziemiaka (1966-1996), Centralnego Laboratorium Przemysłu Ziemiaczanego w Poznaniu (1970-1974), Instytutu Budownictwa, Mechanizacji i Elektryfikacji Rolnictwa (IBMER) w Warszawie (1975-1979), Instytutu Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa (IUNG) w Puławach (1985-1989), Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji Roślin (IHAR) w Radzikowie (1997-2001); członek korespondent Komitetu Uprawy Roślin Polskiej Akademii Nauk (PAN) (1984-1995); członek i przewodnicząca Komisji ds. Rejonizacji Odmian Ziemiaka oraz Komisji ds. Rejestracji Odmian Ziemiaka COBORU w Słupi Wielkiej (1970-2000); Centralny Rzecznik Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) w Warszawie (1980-2005); członek Rady Konsultacyjno-Programowej COBORU w Słupi Wielkiej (1993-2001); członek Komitetu Redakcyjnego: Biuletynu Instytutu Ziemiaka (1966-1996) i Biuletynu IHAR (1998-2005).

W dowód uznania i podziękowania za pracę naukową i wdrożeniową śp. Profesor Stanisława Roztropowicz-Szkubel została odznaczona m.in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Srebrnym Krzyżem Zasługi, Odznaką Zasłużony Pracownik Rolnictwa oraz Zasłużony dla Rolnictwa, Srebrną Odznaką NOT, Odznaką Złotą i Srebrną Zasłużony dla Białostoczczyzny, Odznaką Zasłużony dla Województwa Koszalińskiego oraz wieloma Dyplomami przyznanymi przez prasę rolniczą np. Gromada Rolnik Polski. Wśród nagród uzyskanych przez śp. Profesor Stanisławę Roztropowicz-Szkubel z zespołem należy wymienić: Zespołową Nagrodę I stopnia Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej za „Opracowanie i wdrożenie elektronicznego doradztwa odmianowo - agrotechnicznego ziemiaka” (1978); Zespołową Nagrodę Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki za opracowanie pt. „Ocena stanu i możliwości ograniczenia strat w rolnictwie” (1983); Zespołową Nagrodę II stopnia Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej za opracowanie i wdrożenie pt. „Kompleksowa technologia uprawy ziemiaka” (1987); Zespołową Nagrodę II stopnia Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej za opracowanie i wdrożenie pt. „Model organizacji rejonu produkcji, przechowalnictwa i marketingu ziemiaka jadalnego” (1999).

Śp. Profesor Stanisława Roztropowicz-Szkubel była osobą bardzo skromną, pracowitą. Tworzyła ciepłą atmosferę dla zespołowej pracy, była wizjonerką w pracy naukowej. Umiejętnie godziła prowadzenie badań i wdrażanie uzyskanych wyników do praktyki. Motywowała współpracowników do coraz intensywniejszej pracy, do rozwoju naukowego oraz stabilizacji życiowej. W Oddziale w Jadwisinie, który był dla niej najważniejszym miejscem aktywności zawodowej, zamiast trawników zakładała kwietne rabaty. Przyjezdni z różnych stron kraju goście do Instytutu zachwycali się i poletkami ziemiaka, i kwiatowymi rabatami. Po przejściu na emeryturę

pozostała aktywna zawodowo. Pomagała młodszemu pokoleniu w drodze do kariery naukowej. Oceniała ich publikacje i ich dorobek naukowy.

Śp. Profesor Stanisława Roztropowicz – Szkubel była także świadkiem epoki, w której przyszło jej żyć. Dzięki Niej i Jej Rodzinie uratowane zostało życie dziecka pochodzenia żydowskiego o imieniu Inka. Przyznano Jej za ten czyn w 2002 roku jako dowód wdzięczności medal SPRAWIEDLIWY WŚRÓD NARODÓW ŚWIATA.

Dla jednych była tylko Człowiekiem, dla niektórych całym światem.

Żegnając Panią Profesor Stanisławę Roztropowicz-Szkubel dziękujemy Jej za pracę na rzecz rozwoju nauki rolniczej, a przede wszystkim za pracę na rzecz Oddziału Instytutu w Jadwisinie.

Rodzinie składamy szczerze wyrazy współczucia.

Dyrekcja, Rada Naukowa i Pracownicy
Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji Roślin – Państwowy Instytut Badawczy w Radzikowie
Pracownicy Oddziału w Jadwisinie

Msza św. żałobna zostanie odprawiona w dniu **6 maja 2022 r. o godz. 11.00**

w kościele p.w. Świętego Józefa Oblubieńca NMP w **Ursusie**, ul. Generała Kazimierza Sosnkowskiego 34,
po której odprowadzenie Zmarłej na miejsce spoczynku do grobu - cmentarz na Solipsach przy ul. Ryżowej 15.